

KURYER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 4-го Октября — 1838 — Wilno. Wtorek. 4-go Października.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

По удостоенію Конференціи Императорской Виленской Медико Хирургической Академіи, нижепоименованные студенты Медицины и Ветеринарные ученики, отличившіеся въ истекшемъ 1837 учебномъ году, превосходными успѣхами въ наукахъ и благороднымъ поведеніемъ, получили слѣдующія награды: вновь выпущенные, изъ Казенныхъ воспитанниковъ, Лѣкари 1-го отдѣленія: Фердинандъ Томашевскій, золотую медаль; Михаилъ Радкевичъ и Францъ Ольшевскій свидѣтельство на золотую медаль; Адамъ Домбровскій и Генрихъ Нендзкій, серебряныя медали; изъ вольнослушателей: Францъ Викшемскій золотую медаль; Граціанъ Горскій и Станиславъ Викшемскій серебряныя медали: книгами же награждены, остающіеся нынѣ въ Академіи студенты: V-го Медицинскаго класса, Антонъ Боневскій, Людвикъ Ходковскій; IV-го Медицинскаго класса изъ Казенныхъ воспитанниковъ: Брониславъ Машевскій и Оттонъ Машевскій, изъ вольнослушателей: Юлій Тициусъ и Александръ Цимерманъ; изъ III-го Медицинскаго класса: Казенный воспитанникъ Александръ Жабчинскій и вольнослушатель Ромуальдъ Ржонсицкій; изъ II-го Медицинскаго класса: вольнослушатель Евстафій Ельскій, изъ II-го Ветеринарнаго класса: вольнослушатель Яковъ Шпаковскій; изъ III-го Ветеринарнаго класса: Казенный воспитанникъ Антонъ Яблоискій; награждены же Ветеринарными инструментами: вольнослушатели изъ этого же класса: Осипъ Гедройць, Адальфъ Крушевскій, Осипъ Лукіанскій и Осипъ Олехновичъ.

Ученый Секретарь Ординарный Профессоръ Статскій Совѣтникъ Э. Эйхвальдъ.

Письмоводитель Конференціи и Архиваріушъ Тит. Совѣтникъ М. Карловичъ.

Санктпетербургъ, 25-го Сентября.

14-го Сентября, въ шестомъ часу по полудни, Его Императорское Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ изволилъ отправиться изъ Потсдама въ дальнѣйшее путешествіе, чрезъ Мюнхенъ, въ Италію.

15 го числа Государь Императоръ, вмѣстѣ съ Его Величествомъ Королемъ, присутствовалъ на маневрѣ войскъ, расположенныхъ въ Берлинѣ, Потсдамѣ и Шпандау. Обѣдъ былъ въ Згородномъ Дворцѣ Грюневальдъ, на которомъ изволили также находиться Государыня Императрица и Ихъ Императорскія Высочества Великія Княжны, откуда, вмѣстѣ съ Государемъ Императоромъ, прибыли въ Берлинъ, гдѣ и останутся до отъезда въ Россію. — 16 ч, Его Величество присутствовалъ на маневрѣ тѣхъ же войскъ.

Вечеру, Ихъ Величества и Ихъ Высочества изволили быть въ театрѣ.

17-го числа Ихъ Величества и Ихъ Высочества изволили быть на завтракѣ и балѣ у Его Величества Короля, данномъ въ Шарлоттенбургскомъ дворцѣ.

— Высочайшими Грамотами, 17-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени, состоящій по Арміи, Военный Начальникъ Краковской Губерніи, Генералъ-Маіоръ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Stosownie do postanowienia Konferencyi CESARSKIEJ Wileńskiej Medycy Chiruragicznej Akademii, niżej wyrażeni studenci Medycyny i uczniowie Weterynaryi, którzy się odznaczyli w upłynionym 1837 r. szkolnym, celującymi postępami w naukach i dobrém prowadzeniem się, otrzymali nagrody następujące: Skarbowi wychowawcy, Lekarze 1-go Oddziału, którzy ukończyli nauki: Ferdynand Tomaszewski, medal złoty, Michał Radkiewicz, Franciszek Olszewski, świadectwo na medal złoty; Adam Dąbrowski i Henryk Nendzki, srebrne medale, z wolnych słuchaczów: Franciszek Wikszemski, medal złoty; Gracyan Górski i Stanisław Wikszemski, medale srebrne. Książkami zaś zostali nagrodzeni zostający teraz w Akademii studenci: V-ej klasy Medycynej, Antoni Boniecki, Ludwik Chodkowski, IV-ej klasy Medycynej, z uczniów skarbowych: Bronisław Maszewski i Antoni Maszewski; z wolnych słuchaczów: Julian Tycius i Alexander Zimmermann; z III-ej klasy Medycynej: Uczniowie skarbowi: Alexander Zabczyński i z wolnych słuchaczów Romuald Rząśnicki; z II-ej klasy Medycynej: z wolnych słuchaczów Eustachy Jelski. Z II-giej klasy Weterynaryjnej: wolny słuchacz Jakób Szpakowski; z III-ej klasy Weterynaryjnej: Uczeń skarbowy Antoni Jabłoński; Instrumentami Weterynaryjnymi nagrodzeni: wolni słuchacze z tejże klasy: Józef Giedrojć, Adam Kruszewski, Józef Łukjański i Józef Olechnowicz.

Uczony Sekretarz Zwyczajny Professor Radzca Stann E. Eichwald.

Pismowódzca Konferencyi i Archiwaryusz Radzca Honorowy M. Karłowicz.

Sankt-Petersburg, 23-go Września.

Dnia 14-go Września, o godzinie szóstej z południa, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ, raczyli wyjechać z Potsdamu w dalszą podróż, przez Monachium do Włoch.

D 15-go CESARZ Jego Mość, razem z Najjaśniejszym Królem Jego Mością, znajdował się na manewrach wojsk, rozłożonych w Berlinie, Potsdamie i Spandau. Obiad był w letnim pałacu Grünewald. Na obiedzie raczyli się znajdować także NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ Mość i ICH WYSOKOŚCIE WIELKIE XIĘŻNICZKI, skąd, razem z CESARZEM Jego Mością przybyli do Berlina, gdzie pozostaną aż do wyjazdu do Rossyi. — D 16-go CESARZ Jego Mość był na obrótach tychże wojsk.

Wieczorem NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO i ICH WYSOKOŚCIE raczyli być na teatrze.

Dnia 17-go NAJJAŚNIEJSI CESARSTWO ICH Mość i ICH WYSOKOŚCIE raczyli być z śniadaniem i balu u Króla, danym w pałacu Charlottenbourgskim. (G.S.P.)

— Przez Najwyższe Dyplomata, 17-go Sierpnia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny 1-go stopnia, liczący się w Armii, Wojskowy Naczelnik Gubernii Krakowskiej, Jenerał-Major Bolen 1-szy,

Болезнь 1-й, Исправляющий должность Начальника Штаба 4-го Пѣхотнаго Корпуса, Инженеръ-Генераль Маіоръ Крузе, и состоящій при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, Генераль-Маіоръ Прянищанковъ. (Р. Ин.)

— Высочайшими Грамотами, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Станислава 1-й степени: Академикъ Императорской Академіи Наукъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Френз, и 2-й степени: управляющій собственною Канцеляріею Министра Финансовъ по секретной части, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кранихфельдъ.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 9-й день минушаго Августа, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 3-й степени: 28-го Флотскаго экипажа Командиръ Тендера Скорый, Лейтенантъ Кислинскій 1-й, въ воздаяніе отличной рѣшительности, самоотверженія и храбрости, оказанныхъ при нападении Горцевъ на экипажи военныхъ судовъ, претерпѣвшихъ крушение, 30 Мая сего года, на Сѣверовосточномъ берегу Чернаго Моря, и Командиръ Донскаго Казачьяго № 2 полка, Подполковникъ Епифановъ въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣлахъ противу Горцевъ въ 1837 году. (Р. И.)

— 19-го Сентября, прибылъ сюда изъ разныхъ Губерній, Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Уваровъ. (А. В.)

Окончаніе договора заключеннаго 26 го Апрѣля между Его Величествомъ Императоромъ Всероссийскимъ и Его Величествомъ Королемъ Шведскимъ и Норвежскимъ. ОСОБЫЙ ТАРИФЪ.

Товарамъ, кои суть произведенія земли или промышленности Финляндіи и вывозятся въ Швецію.

	Число, вѣсъ, мѣра, цѣна.	Привозный пош. кои имѣютъ быть взимаемы въ Швец. по 20 Декаб. (1 январь 1842).		привоз. пош. кои имѣютъ быть взимаемы въ Швец. по 20 Декаб. (1 январь 1844) и по 1845).	
		рик.	ск рубли	рик.	ск рубли
Скотъ: быки	Съ штуки.	4	24	5	—
жоровы и молодой скотъ	тожь.	2	44	3	—
Телята	тожь.	—	—	2	10
Бараны	тожь.	—	32	—	36
Свины	тожь.	1	32	1	36
Лошади	тожь.	6	—	8	—
Масло коровье	Съ 1 лиспун.	—	26	8	— 32
Дрова	Съ сажень въ 4 ар. длины,	—	16	—	18
Березовыя, ...	3 выш. и 1 1/2 ширины.	—	14	—	16
Другія.	ширины.	—	14	—	16
Садо свиное соленое или копченое	Съ 1 лиспун.	—	24	—	32
Рыба соленая: семга	Съ 1 бочки.	1	20	—	1 28
Рожь Вазская и Ниландская не свыше 6,000 боч. въ годъ	Съ 1 бочки.	—	32	—	32
Ткани: Тесма льняная	Съ цѣны 100 шв. бан. Рик.	6	—	8	—
Платки носовые	Съ дюжины.	—	8	—	12
Холстъ хрищевой не крашеный	Съ аршина.	—	6	—	1
Полотно льняное не крашеное	тожь.	—	8	—	1 6
Полотно парусное	тожь.	—	3	—	4
Сукно сермяжное	тожь.	—	2 8	—	3 4
Суда большія и малыя съ оснасткою	Съ цѣны 100 шв. бан. Рик.	5	—	6	—
Стекло: стекла оконныя, бутылки, сткланки и проч.	тожь.	12	—	15	—
Солонина и языки бычачьи, бараньи и сѣвер. оленей	Съ бочки.	3	8	—	3 32

(Подп.) Графъ Левъ Потюцкій. (М. П.)
(Подп.) Л. Гаартманъ. (М. П.)

(Подп.) Баронъ Давидъ Шульценгеймъ. (М. П.)
(Подп.) К. Д. Скогманъ. (М. П.)

Sprawujacy Obowiazek Naczelnika Sztabu 4-go Korpusu Piechoty, Jenerał-Major Inżynieryi Kruse, i zostajacy przy Głównodowodzącym Armiją Działającą, Jenerał-Major Prjanisznikow. (R. In.)

— Przez Najwyższe Dyplomata, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia: Akademik Cesarzkiej Akademii Nauk, Rzeczywisty Radzca Stanu Frähn; i 2-go stopnia: Zarządzający własną Kancellaryą Ministra Skarbu w wydziale tajnym, Rzeczywisty Radzca Stanu Kranichfeld.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderow, w dniu 9-m zeszłego Sierpnia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego orderu Sw. Stanisława 3-go stopnia: 28-go ekipażu Floty Dowódca Tendera „Skoryj” Porucznik Kisliński 1-szy, w nagrodę odznaczającej się odwagi, poświęcenia się i męstwa; okazanych przy napadzie Górali na ekipaże okrętów wojennych, które doznały rozbitcia, 30-go Maja roku teraźniejszego, na północno wschodnim brzegu Morza Czarnego, i Dowódca Dońskiego N. 2-go półku Kozackiego, Podpółtkownik Epfanow, w nagrodę odznaczającej się waleczności i męstwa, okazanych w bitwach z Góralami w roku 1837. (R. In.)

— Dnia 19-go Września, przybył tu z różnych Gubernij, P. Minister Narodowego Oświecenia, Rzeczywisty Radzca Tajny Uwarow. (G. S. P.)

DOKOŃCZENIE TRAKTATU ZAWARTEGO 26-GO KWIEŃNIA MIĘDZY NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM WSZECHROSYJ A NAJJAŚNIEJSZYM KRÓLEM SZWEDZKIM I NORWEGSKIM. TARYFFA OSOBNA TOWARÓW, KTÓRE SĄ POCHOĐZENIA ZIEMI LUB PRZEMYSŁU FINLANDYI I WYWOŻĄ SIĘ DO SZWECYI.

	Liczba, waga, miara, cena.	Szwed. Bank. Ass.		poszprzyn przywozowe, które mają być pobierane od 20 Gr. do 20 Gr. dnia 1841 (1 Stycz. 1842) roku (1844 (1 Sty. 1845)
		riks	sk rубли	
Bydło: Woły	Od sztuki.	4	24	5
Krowy i młode bydło	także.	2	44	3
Cielęta	także.	—	—	2 10
Barany	także.	—	32	— 36
Swinie	także.	1	32	— 36
Konie	także.	6	—	8
Masło	od 1 lispun.	—	26	8 — 32
Drwa	Od sążnia 4 arsz. długości.	—	16	— 18
Brzozowe, ...	3 wysokości i 1 1/2 szerokości.	—	14	— 16
inne	1 1/2 szerokości.	—	14	— 16
Słonina solona lub wędzona	od 1 lispun.	—	24	— 32
Ryba solona sigga	od 1 beczi.	1	20	— 1 28
Zyto Wazowskie i Nylauńskie nie więcej nad 6,000 bez. na rok	Od 1 Beczki.	—	32	— 32
Tkaniny: Taśmy lniane	Od ceny 100 szw. ban. Rik.	6	—	8
Chustki do nosa	Od tuzina.	—	8	— 12
Płótno zgrzebne nie farbowane	Od arszyna.	—	6	— 1
Płótno lniane nie farbowane	także.	—	8	— 1 6
Płótno żaglowe	także.	—	3	— 4
Sukno siermiężne	także.	—	2 8	— 3 4
Statki wielkie i małe z narządzeniem	Od ceny 100 Szw. Ban. rik.	5	—	6
Szkoło: szkło okienne, butelki, szklanki i t. d.	także.	12	—	15
Słonina i ozory wołowe, baranie i reniferow	Od beczi.	3	8	— 3 31

(Podp.) Hrabia Leon Potocki. (M. P.)
(Podp.) H. Haartmann. (M. P.)

(Podp.) Baron Dawid Schultzheim. (M. P.)
(Podp.) K. D. Skogmann. (M. P.)

смотрѣніе всего замѣчательнаго, содержащагося въ Отчетѣ; остановимся на тѣхъ строкахъ въ немъ, которыя кажутся намъ важнѣе всего, а конечно, вмѣстѣ съ нами, покажутся такими всѣмъ благомыслящимъ, всѣмъ, кто любитъ и понимаетъ настоящую пользу отечественнаго образованія.

„Съ благословеніемъ Всевышняго, и подъ державною рукою Вашего Величества, говоритъ Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, новый какъ будто духъ поселился въ возрастающихъ поколѣніяхъ: все въ публичныхъ заведеніяхъ кипитъ новою жизнію; все течетъ къ цѣли высшаго, правильнѣйшаго образованія. Не утративъ ничего изъ выгодъ просвѣщенія Европейскаго, наследственно намъ переданнаго, мы чуждаемся заблужденій онаго; мы становимся менте преступными къ его обольщеніямъ.“ Это откровенное свидѣтельство наблюдателя, котораго зоркой и вѣрный взглядъ неусыпно слѣдитъ ходъ умственнаго развитія молодого поколѣнія, предметъ его попеченій, и по священной обязанности, и по влеченію сердца; это свидѣтельство, данное предъ лицемъ Государя и предъ отечествомъ, отзовется утѣшеніемъ и ободреніемъ во всѣхъ сословіяхъ и возрастахъ. Еще незадолго предъ симъ иностранцы смотрѣли съ какимъ-то холоднымъ презрѣніемъ на развитіе нашего просвѣщенія, полагая, что подъ наружными формами не кроется ничего существеннаго, и уподобляя его одеждѣ, не по росту шитой, которая съ трудомъ только скрываетъ наготу природную. Теперь логика этихъ недоброжелателей Россіи приняла другое направленіе. Не смѣя далѣе утверждать, что попеченіе Русскаго Правительства о народномъ образованіи не имѣетъ успѣха, или что сіе важное орудіе ускользнуло изъ его рукъ, они сіяются увѣрить, будто бы этотъ моментъ, для Россіи столь блистательный и благотворный, не можетъ быть продолжителенъ. Принужденные сознаться, что Правительство предприняло дѣло великое, они между тѣмъ говорятъ, что успѣхъ въ немъ, уже пріобрѣтенный досель, по ихъ словамъ, уменьшемъ искусно пользоваться обстоятельствомъ, не оставивъ по себѣ слѣдовъ глубокихъ и неизгладимыхъ; что ничто не въ силахъ остановить вліянія разрушительныхъ (на ихъ языкѣ, благотвительныхъ) началъ, которыя изъ Западной Европы безпрестанно дѣйствуютъ на умы юнаго поколѣнія. Однимъ словомъ, они обѣщаютъ близкое паденіе всему тому, что мы создаемъ съ такими усиліями; имъ хотѣлось бы поколебать собственное наше вѣрованіе въ самобытность народныхъ нашихъ началъ.

Мы, въ свою очередь, можемъ и имѣемъ святое право улыбкой равнодушія и презрѣнія отвѣчать на лукавыя умствованія обманутаго въ своихъ ожиданіяхъ недоброжелательства; мы слышимъ свидѣтельство, которое торжественно учитъ въ несправедливости предреканія вражды безсилію; мы сами видимъ явное ихъ опроверженіе въ тысячѣ фактовъ неоспоримыхъ, очевидныхъ. Вездѣ и всѣмъ замѣтно благородное стремленіе къ образованности основательной, но вмѣстѣ съ тѣмъ самобытной и независимой. Великое это дѣло, конечно, не есть дѣло мгновеннаго успѣха: оно требуетъ усилій постоянныхъ и напряженныхъ, „терпѣнія до ковца.“ Но мы ли, ваше ли Русское юношество, усташитесь подвиговъ, хотя труднаго, но великаго?

Вамъ юноши и отроки Русскіе, преимущественно должно принятъ къ сердцу слова, сказанныя о насъ у трона вашего Великаго Государя; вамъ предлежитъ оправдать и исполнить на дѣлѣ ожиданія Правительства, которое, уготовивъ для васъ свѣтлые и расчищенные пути къ святилищу знанія и образованія истинно Русскаго, — приглашаетъ васъ слѣдовать послушно и охотно его указаніямъ, и не оталекаясь приманчивыми призраками ложныхъ началъ, мирно посвятить себя тихому труду совершенствованія ума и сердца. Благодатенъ и славенъ этотъ трудъ, на совершеніе котораго вы призваны; завиднѣе удѣлявшъ, на твердой основѣ православія, самодержавія и народности, основѣ, заложеной предусмотрительностію Правительства, воздвигнуть, по мудрому его предначертанію, новое зданіе народной словесности самостоятельнаго вѣдѣнія, и снести въ него все чистое золото Европейскихъ познаній, отдѣленное отъ примеси мечтаній несбыточныхъ и пагубныхъ. Безпрерывныя и неутомимыя усилія ожидаютъ васъ; но силы для нихъ почерпнете вы въ полномъ, ни какими вѣтвями внушеніями непоколебимомъ убѣжденіи въ важности вашей обязанности; но награду за нихъ найдете въ образованности основательной и правды, которая одна можетъ умирить тягостное безпокойство ума и колебаніе мыслей. Къ этому твердому убѣжденію должна присоединиться увѣренность, что всякое образованіе умственное заемлетъ животворную и благодатную свою силу отъ чистоты нравственной, отъ обра-

увангъ заслуживаетъ; застановимъ сія только надъ теми мѣстами, которѣ здаются намъ быдъ важнѣйшими, и которѣ за такіе признаютъ незырѣченіе весполь з нами вшысцы добрзе мыслѣцы, вшысцы, которзы только мѣлужѣ и поимужѣ истотнѣ корзысѣ ошвіаты краювей.

„Z błogosławieństwa Najwyższego, a pod władczą dłońią Waszej CESARSKIEJ MOŚCI, — (słowa są P. Ministra Oświecenia Publicznego) — nowy niejako duch zakrzewił się we wzrastających pokoleniach; — wszystko w zakładach publicznych nowem wre życiu; wszystko bieży do celu wyższego, systematyczniejszego wykształcenia. Nie postradawczy nic z korzyści oświaty Europejskiej, dziedzicznie nam przekazanej, unikamy jej błędów i stajemy się mniej dostępnymi jej złudzeniom.“ Szczerze to świadectwo dostrzegacza, którego przenikający i pewny rzut oka bez ustanku śledzi bieg umysłowego kształcenia się młodego pokolenia, przedmiot jego pieczy, ze względu na poruczony mu święty obowiązek, i w skutek pociągu jego serca; to świadectwo, dane przed MONARCHĄ i przed ojczyznę, wywoła odgłosy pociechy i pokłasków we wszystkich stanach i wiekach. — Niedawno jeszcze cudzoziemcy patrzyli z niejaka zimną pogardą na rozwijanie się naszego oświecenia, twierząc, że to pod zewnętrznymi formami nie ukrywa nic istotnego, i przyrównywali je do skrojonego nie na wzrost odzienia, które za ledwo nagość naturalną osłania. Teraz logika tych zawistników Rosyi, inny kierunek wzięła. Nie śmiejąc dłużej utrzymywać, że troskliwość Rządu Rosyjskiego o oświatę publiczną nie bierze skutku, lub, że tenże ważny to narządzie z rąk swych uronił, siłą się na to, by wmówić, że ta chwila dla Rosyi, tak świetna i dobroczynna, długo trwać bydź nie może. Zmuszeni wyznać, że Rząd przedsięwziął rzecz wielką, mówią zarazem, że powołanie jej, dotychczas już osiągnięte, za pomocą, jak twierdzą, umiejętności zręcznego korzystania z okoliczności, nie zostawi po sobie śladów głębokich i niezatarzonych, tudzież, że nic nie zdoła wstrzymać wpływu zgubnych (a w ich języku: dobroczynnych) zasad, jakie w Europie zachodniej ustawicznie działają na umysły młodego pokolenia. Słowem: wróżą oni bliski upadek temu wszystkiemu, co my z tyłą usiłowaniami wznosimy; chcieliby zachwiać naszą wiarę w samoistność naszych zasad narodowych.

Lecz i my też z kolei, możemy i mamy do tego święte prawo, uśmiechem obojętności i wzgardy odpowiedzieć na chytre mędrkowanie zawiedzionej w swych oczekiwaniach niechęci; słyszymy świadectwo, przekonujące uroczyście o fałszywości przepowiedni bezsilnej nienawisici; sami widzimy jawne jej zabicie w tyśiącu faktów niezapręczonych, oczywistych. Wszędy i wszystkim widoczne jest szlachetne dążenie do wykształcenia gruntownego, a zarazem samoistnego i niezawistego. Wielkie to dzieło, nie jest dziełem chwilowego powodzenia, wymaga usiłowań ciągłych i natężonych, „wytrwania do końca.“ — Ale czyliż my, lub nasza młodzież Rosyjska ustraszyc się przedsięwzięciem, trudnem wprawdzie, lecz wielkiem?

Wzrastając i dorostła młodzie Rosyjska! tyś przede-wszystkiem powinna zachować w sercu, wyrzeczone o tobie wyrazy przed tronem twego WIELKIEGO MONARCHY; tyś winna usprawiedliwić i zjścić oczekiwania Rządu, który, przygotowawszy dla ciebie widne i utoro-wane drogi do swiätyni wiadomości i ukształcenia prawdy, wzywac cię do postępowania z postuszeństwem i z ochotą za jego wskazania, i do spokojnego poświęcenia się cichej pracy około udoskonalenia umysłu i serca, nie uwodząc się wabiąciami mami-dłami fałszywych zasad. Błogosławiona i chwalebna ta praca, do której jesteś wezwana; godny zazdrości udział twój wzniesienia na niezachwianych podporach prawowierności, samowładztwa i narodowości, podporach przez przezorność Rządu położonych, nowej budowy literatury narodowej i samobytniej oświaty, i zgar-nienia do niej wszystkiego czystego złota znajomości Europejskiej, odłączonego od przymieszania marzeń zgubnych i do zyszczenia niepodobnych; czekają cię bez-przestanne i niezmordowane usiłowania, ale doda ci siły przekonanie o ważności tego obowiązku, zupełnie i żadnymi podszeptami zewnętrznymi niezachwiane, a nagrodę za to znajdziesz w gruntownem i porządnem ukształceniu, które samo tylko może uciszyć dręczący niepokój umysłu i zachwianie się myśli. — Z tym żywym przekonaniem iść się powinna ta pewność, że każde ukształcenie umysłowe czerpie swą ożywną i błogą siłę w czystości moralnej, w ukształceniu moralnem. Pod temi tylko dwoma warunkami staje się podobnem osią-

вованія моральнаго. Только подъ этими двумя условіями становится возможным достиженіе той возвышенной дѣли, на которую указываетъ вамъ заботливая мудрость Правительства; только благодушное преданіе своей воли, воля высшей, правящей вами, избавитъ васъ отъ опасности совратиться съ прямого и ровнаго пути на стезю нагубныхъ заблужденій. — Но мы не сомнѣваемся ни минуты въ нашемъ юношестве: дружно, усердно станеть оно трудиться надъ „дѣломъ для вѣковъ“, оно пойдетъ по стезѣ, на которую призываетъ его благо отечества, и следовательно его собственное благо, — пойдетъ бодро и доврчиво, напутствуемое одобрительнымъ вниманіемъ Царя, и руководствуемое просвѣщеннымъ исполнителемъ благихъ Его намѣреній. (О. Г. Ц. П.)

По извѣстіямъ, полученнымъ изъ многихъ Губерній, жатва хлѣба затруднилась непрерывными дождями и вообще ненастною погодою. Изъ Орла пишутъ отъ 14 Августа: „уборка озимыхъ хлѣбовъ еще не кончена. На корнѣ хлѣба и травы обѣщали изобильный урожай, но теперь это ожиданіе не исполняется. Дожди, которые продолжаютъ по нынѣ почти съ первыхъ чиселъ Іюля, препятствуютъ не только жать, но и перевозкѣ хлѣба на гумны, гдѣ хлѣба съ полей не успѣли убрать, онѣ стали въ копнахъ прорастать, и даже, чему были примѣры, цѣлые скирды были пробиты дождями сверху до низу. Уборка яровыхъ хлѣбовъ также затрудняется сильными дождями. Во многихъ мѣстахъ не успѣли убрать всего сѣна и значительная часть необраннаго погнила.“

Подобныя извѣстія о помѣшательствѣ уборкѣ хлѣба отъ дождей получены изъ Калуги, Тулы, Пензы, Рязани, Тамбова, Нижняго Новгорода, Владиміра, Москвы, Новгорода и Пскова. Въ западныхъ губерніяхъ ненастная погода имѣла также дурное вліяніе на жатву озимаго хлѣба и на сѣнокосъ; объ этомъ пишутъ изъ Былостока, Вильны, Гродно, Минска, Могилева и Житомира. — Въ Курляндіи, жатва ржи большею частію окончена, а въ нѣкоторыхъ мѣстахъ рожь еще не снята и невысыхла, потому что дожди, которые продолжаютъ около шести недѣль почти непрерывно, затруднили созрѣніе зерна. Пшеницы почти нѣтъ. Уборка сѣна также замедлилась отъ дождей и часть необраннаго сѣна испортилась.

Въ Крыму жалуются также на большое помѣшательство уборкѣ сѣна отъ дождей; хлѣба тамъ посредственны.

Въ Кіевской Губерніи жатва и уборка озимаго хлѣба, который затруднились перепадавшими дождями, приходятъ къ окончанію. Урожай этого хлѣба по общимъ отзывамъ довольно хорошъ.

Изъ Полтавы пишутъ, что съ половины Іюля по 15 Августа дожди шли почти непрерывно и отъ того жатва еще не окончена.

По извѣстіямъ изъ Костромы и Саратова жатва озимаго хлѣба идетъ успешно.

Въ Симбирской Губерніи въ нѣкоторыхъ уѣздахъ жатва продолжается благополучно, а въ другихъ препятствуютъ ей дожди.

Изъ Ярославля отъ 18 Августа пишутъ: „жатва озимаго хлѣба началась съ первыхъ чиселъ Августа и замедлялась частыми дождями; теперь, наступила хорошая, ясная погода и жатва должна скоро кончиться. Нынѣшняя рожь, вообще, нажиномъ и соломою скуднѣе прошлогодней; но зерномъ крупнѣе, бѣлѣе и тяжеловѣснѣе. По отзывамъ хозяевъ, молотившихъ уже рожь, умолотъ ея гораздо лучше прошлогодняго; почему и ожидаютъ урожая хорошаго. Яровые хлѣба отъ дождей очень поправились; только на гористыхъ мѣстахъ отъ холодовъ и бывшей засухи, скудны. Ячмень начали жать.“

Въ Вяткѣ озимые и яровые хлѣба посредственны; уборка сѣна немного значительнѣе прошлогодней, но для жителей сѣна достаточно.

Отъ холода и продолжительныхъ дождей, наступившихъ съ конца Іюля, въ Архангельской Губерніи хлѣбъ мѣстами пропалъ, а сѣнокосъ затруднился и сѣно будетъ скудно.

Въ Олонекской Губерніи стоитъ благопріятная погода для жатвы озимаго хлѣба.

Изъ Вологды отъ 24-го Августа пишутъ, что жатва озимаго хлѣба окончена и жатва его посредственный. (К. Г.)

Одесса, 2-го Сентября.

Здѣсь получено недавно извѣстіе о смерти О-бери-Гофмейстерины Двора Его Императорскаго Владѣчества, Графини А. В. Браницкой, племянницы Князя Потемкина-Таврическаго; она скончалась въ преклонныхъ лѣтахъ 15-го истекшаго Августа, въ помѣстьѣ своемъ Бѣлой-Церкви. 27 Августа совер-

gnienie owego wzniosłego celu, który ci troskliwa mądrość Rządu wskazuje; tylko ufne poddanie woli swojej woli wyższej, która tobą rządzi, uchroni cię od niebezpieczeństwa zbócenia z prostej i równej drogi, na ścieżkę zgubnego obłąkania. — Lecz my ani na chwilę nie powątpiewamy o naszej młodzieży: ochoczo, gorliwie, zacznie ona pracować około „sprawy dla wieków“; pójdzie torem, na który ją dobro ojczyzny, a tѣm samѣm i własne dobro wzywa, — pójdzie śmiało i ufnie, pod wpływem zachęcającej uwagi MONARCHY, i przewodnictwem światłego wykonawcy zbawiennych Jego zamiarów. (G.R.K.P.)

Podług wiadomości z wielu Gubernij otrzymanych, żniwo doznało przeszkody od nieustannych deszczów i wogólności od soty. Piszą z Orła pod 14-m sierpnia: „zbiór zboża ozimego jeszcze nieukończony. Na psiu zboże i trawy obiecywały obfity urodzaj, ale teraz nadzieja ta nieuiszcza się. Deszcze trwające dotąd prawie od pierwszych dni Lipca, przeszkadzają nietylko żniwu, ale i zwiezieniu zboża do gumna; zboże, które nie zdołano zebrać z pola, zaczęło w kopach porastać, a nawet, czego były przykłady, całe brogi były skróś dżdżem przemoczone. Zbiór jarzyny także doznał przeszkody od deszczów. W wielu miejscach nieuspiano zebrać wszystkiego siana, przez co znaczna część w pokosach zgniła.“

Podobne wiadomości o niepomyślnym zbiorze zboża z przyczyny deszczów, otrzymano z Kалуги, Тулы, Пензы, Рязани, Тамбова, Nowgorodu Niższego, Włodzimierza, Moskwy, Nowgorodu i Pskowa. W Guberniach zachodnich słońna pogoda miała także zły wpływ na żniwo zboża ozimego i na sianokos; o tѣm donoszą z Białego-Stoku, Wilna, Grodna, Mińska, Mohylewa i Żytomierza. — W Kurlandyi, żyto powiększej części jest już zżęte, a w niektórych miejscach jeszcze nie zdjęte z pola i niedojrzałe dla tego, że deszcze od sześciu tygodni prawie nieustannie trwające, przeszkodziły dojrzaniu siana. Pszenicy prawie niema. Zbiór siana również spóźniony z przyczyny deszczów i część niezebranego siana już jest zepsuta.

W Krymie również użalają się na przeszkody przez deszcz zrządzone w zebraniu siana, zboża tam mierne.

W Kijowskiej Gubernii żniwo i zbiór zboża ozimego, które doznały przeszkody od deszczów, już się kończą. Urodzaj tego zboża, jak wszyscy powiadają, dość dobry.

Donoszą z Połtawy, że od połowy Lipca do 15-go Sierpnia deszcz prawie bez ustanku padał, przez co żniwo jeszcze się nieukończyło.

Podług wiadomości z Kostromy i Saratowa żniwo zboża idzie pomyślnie.

W niektórych Powiatach Gubernii Symbirskiej żniwo odbywa się pomyślnie, a w niektórych deszcz przeszkadza.

Z Jarostawia pod dniem 18-m Sierpnia donoszą żniwo zboża ozimego rozpoczęło się od pierwszych dni Sierpnia, ale częstemi dżdżami było przerywane; teraz nastąpiła piękna pogoda, żniwo więc prędko powinno się ukończyć. Tegoroczne żyta, w ogólności, co do użętku i słomy nędzniejsze od przeszło-rocznego; ale w ziarnie jest bujniejsze, bielsze, i więcej ma wagi. Podług opowiadania gospodarzy, którzy już żyto młócili, wymót jego daleko jest lepszy od przeszlorocznego, dla tego też oczekują dobrego urodzaju. Jarzyna bardzo się od deszczów poprawiła; tylko na miejscach górzystych od zimna i byłej posuchy nędzno. Jęczmień zaczął zżęć.

W Wiatce zboże ozime i jare pośrednie; zbiór siana mało co lepszy od przeszlorocznego, ale dla mieszkańców siana wystarczy.

Od chłodu i długich deszczów, nastętych od końca Lipca, w Gubernii Archangielskiej zboże miejscami zgnięło, sianokos doznaje przeszkody i siano zło będzie.

W Gubernii Ołoneckiej trwa pomyślna pogoda dla żniwa zboża ozimego.

Z Wołогды pod dniem 25-m Sierpnia donoszą: że żniwo zboża ozimego skończone i użętek mierny. (G.H.)

Одесса, 2-го Września.

Odebrano tu niedawno wiadomość o śmierci Wielkiej-Ochmistrzyni Dworu Jego Cesarskiego Mości Hrabiny Brunickiej, siostrzenicy Xięcia Potemkina Tawryckiego, która dożywszy lat późnych, zakończyła życie dnia 15 (27) Sierpnia, w dobrach swych Białej-Cerkwi. Dnia 27 Sierpnia (15 Września) metropolita

шена была Преосвященнымъ Митрополитомъ *Герасимомъ*, въ здѣшней Покровской церкви, панихида по усопшей, въ присутствіи питомцевъ дома призрѣнія сиротъ, основаннаго Одесскими дамами, подъ предѣлательствомъ Графини Е. Кс. *Воронцовой*. Невозможно было безъ особеннаго волненія внимать трогательному пѣнію дѣтей, возносившахъ свой чистый, юный голосъ за упокоеніе души той, чья дочь всегда и всюду печется о нихъ въ такую христіанскую заботливостію.

— Въ воздааніе отличныхъ трудовъ и усердія къ службѣ, по представленію Министра Юстиціи и удостоенію Комитета Министровъ, Всемилостивѣе пожалованы Статскіе Совѣтники, исправляющіе должности Оберъ-Прокуроровъ Правительствующаго Сена: 1-го Отдѣленія 5-го Департамента *Карниолинъ-Пинскій*, и 2-го Департамента *Данзасъ*, въ Дѣйствиельные Статскіе Совѣтники, съ утвержденіемъ ихъ Оберъ-Прокурорами означенныхъ Отдѣленія и Департамента. (О.Г.Ц.П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Штетинъ, 3-го Октября.

Вчера около 7-и час. вечера прибыли сюда на возвратномъ пути въ свое Государство Ихъ Величества Императоръ и Императрица Всероссийскіе съ Ихъ Императорскими Высочествами Великими Князьями Марією, Ольгою и Александрою Николаевнами, въ сопровожденіи Е. Кор. Выс. Кронпринца. (А.Р.С.З.)

Г е р м а н і я.

Нюрнбергъ, 30-го Сентября.

Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссийскій, предпринявшій 26 ч. путь изъ Потсдама, чрезъ Алтенбургъ и Лейпцигъ въ Мюнхенъ, и вчера переночевавъ въ Пегницъ, сегодня въ 2 часа по полудни сюда прибылъ, и остановился въ Баварской гостинницѣ. Послѣ обѣда Его Высочество прогуливался по городу. Завтра отправляется въ дальнѣйшій путь. Его Высочество соблюдая строгое инкогнито, путешествуетъ подъ именемъ Графа Бородинскаго въ сопровожденіи свиты изъ 24 особъ, между которыми находятся Князья Ливень, Бариатинскій и Долгорукай и Ген. Адъютантъ Кавелинъ. (А.Р.С.З.)

А в с т р і я.

Лембергъ, 24-го Сентября.

Сегодня, городъ былъ въ большой опасности. Въ двѣнадцатомъ часу ночи 25 ч. с. м. загорѣлся домъ на ново-жидовской улицѣ, близъ синагоги. Пламя обхвативъ строеніе, прежде нежели увидѣли съ колодчи на ратушѣ, при сильномъ восточномъ вѣтрѣ, такъ быстро разлилось, что не ваирая на поспѣшную помощь, въ четверть часа сгорѣло нѣсколько домовъ. До утра сгорѣло 13 каменныхъ домовъ въ два и три этажа, а на многихъ окружныхъ домахъ надобно было разломать крыши. Даже за Пелтевъ закосило некры и облака дыма. Зрѣлище было ужасное, при самой дѣлательной помощи, въ особенности со стороны находящихся здѣсь военныхъ командъ. Опасность еще не миновала, ибо и сегодня вечеромъ во внутренности многихъ домовъ и въ подвалахъ, тухаетъ еще огонь. Съ прискорбіемъ сообщаемъ, что при этомъ несчастномъ случаѣ лишилось жизни, какъ слышно до 7 человекъ, частію изъ техъ, кои спасаясь, выскакивали окошками, частію изъ заваленныхъ обломками стѣнъ; до 50 человекъ раненыхъ привезены въ больницы. Повесенные отъ пожара убытки значительны; теперь опредѣлить ихъ невозможно.

Прага, 17-го Сентября.

Сегодня происходило здѣсь собраніе Богемскаго сейма, созваннаго по высочайшей волѣ, подъ предѣлательствомъ верховнаго Бурграфа гр. Хотѣка. Наканунъ того дня происходилъ торжественный въѣздъ Комиссаровъ сейма, а сегодня всѣ члены штатовъ собрались въ своей палатѣ, въ Королевскомъ Дворцѣ. Послѣ того прибыли Комиссары сейма и на публичномъ званіи прочли постулатъ на Нѣмецкомъ и Богемскомъ языкахъ. Тогда верховный Бургграфъ, отъ имени штатовъ, изъявилъ признательность Монарху, за милостивое дозволеніе дѣлать раскладку податей; послѣ чего Комиссары сейма удалились съ обычною церемонією.

— Миланъ. —

Императоръ осматривая Амперсійскую бібліотекку, приказалъ подавать себѣ самыя рѣдкія книги и рукописи, и обратилъ особенное свое вниманіе на хранящіяся въ этомъ заведеніи картины кисти Леонарда да Винчи. Въ домѣ Брера, предназначеномъ для выставки отечественныхъ издѣлій, Монархъ вмѣстѣ съ Княземъ Метернихомъ, съ живѣйшею радостію любовался успѣхами промышленности своего

Herasim, отправилъ ту въ церквѣ Опіеки Матки Божіей заѣбне nabożeń-two за умарта, в obec wychowanców domu opieki sierot, założonego przez damy miasta Odesy i zostającego pod kierunkiem Hrabiny *Woroncow*. Trudno było bez szczególnego wzruszenia słyszeć tkliwe pienia dzieci, wznoszących swój głos czysty i młodościany za spokój duszy tej, której córka zawsze i wszędzie ma o nich staranie z taką chrześcijańską troskliwością.

— W nagrodę odznaczających się prac i gorliwości w służbie, na przedstawienie Ministra Sprawiedliwości i uznane Komitetu Ministrów, Najtąskawiej mianowani Radcy Stanu, Sprawujący obowiązki Ober-Prokuratorów Rządzącego Senatu: 1-go Oddziału 5-go Departamentu *Karniolin-Piński*, i 2-go Departamentu *Danzas*, Rzeczywistymi Radcami Stanu, z utwierdzeniem ich Ober-Prokuratorami pomienionych Oddziałów i Departamentu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Szczecin, 3 Października.

Wczora około godz. 7 wieczorem przybyli tu, wracając do swojego Państwa, NAJJAŚNIEJSI CESARZ i CESARZOWA Ich Mość Rossyjscy, wraz z Ich CESARSKIMI WYSOKOŚCIAMI WIELKIEMI KSIĘŻNICZKAMI MARYA, OLGA i ALEXANDRA, w towarzystwie Jego Kr. Wyś. Xięcia Następcy Pruskiego. (A.P.S.Z.)

N I E M C Y.

Norymberga, 30 Czerwca.

Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻE NASTĘPCA Rossyjski, który d. 26 przedsięwziął podróż z Pocsdamu przez Altenburg i Lipsk do Monachium, a wczorą przenocował w Pegnitz, dzisiaj o godz. 2 po południu tu przybył i stanął w hotelu Bawarskim. Po obiedzie WIELKI KSIĄŻE czynił przejażdżkę przez miasto. Jutro udaje się w dalszą podróż. Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ w najściślejszem incognito podróżuje pod imieniem Hrabiego Borodinskiego, z orszakiem 24 osób, pomiędzy którymi znajdują się Xiężęta Lieven, Bariatinskij i Dogoruki, i Jenerał-Adjutant Kawelin. (A.P.S.Z.)

A U S T R Y A.

Lwów, 24 Września.

Całe miasto narażone było dzisiaj na wielkie niebezpieczeństwo: przed północą z dnia 25 na 24 wszczął się ogień na pierwszemu piętrze pewnego domu przy Nowej Żydowskiej ulicy, niedaleko bożnicy i ogarnąłszy dom cały, nim go z wieży ratuszowej postrzeżono, tak nagle się rozszerzył przy mrocznym wietrze wchodnym, że mimo najspieszniejszego ratunku w kwadransie kilka domów spłonęło. Do rana zgorzało 13 kamienic od dwóch i trzech piątrach, a z wielu otaczających je musiano pozrywać dachy. Aż za Peltew nieśto tumany iskier i palące się główne. Pożar był okropny, a ratunek jak najdzielniejszy; szczególnie wojsku winniśmy wielką wdzięczność za gorliwą i nieustraszoną pomoc. Dzisiaj wieczor nie minęło jeszcze niebezpieczeństwo, albowiem wewnątrz domów i w piwnicach gaszą ogień. Bolesno nam donieść, iż w tym okropnym wypadku straciło, jak słyhać, do 7 osób życie, bądź wyskakując oknami z pięter, bądź pod waliąciami się murami; do 50 uszkodzonych zaś dostało się do szpitalów. Strata w majątku jest wielka; dziś jej podać niepodobna.

Praha, 17-го Września.

Dziś odbywał się tutaj sejm postulatowy Królestwa Czeskiego pod przewodnictwem najwyższego Bургrabiego Hr. Chotek. Dniem wprzód, odprawili wjazd uroczysty kommissarze sejmowi, dzisiaj zaś wszyscy członkowie stanów zgrupowali się w swojej izbie na zamku Królewskim. Następnie przybyli kommissarze sejmowi i przeczytali przy drzwiach otwartych postuлата w języku niemieckim i czeskim. Tu najwyższy burgrabia złożył Mонарше imieniem stanów dzięki za łaskawy rozdział podatków pomiędzy rozmaitych kontrybuentów; po cѣm się kommissarze sejmowi ze zwykłą uroczystością oddalili.

— Medyolan —

Cesarz, zwiedzając bibliotekę Ambrożyjską, kazał sobie podawać najradsze księgi i rękopismo; przytѣm szczególną zwrócił bacznosc na przechowywane w tym zakładzie rysunki Leonarda da Vinci. W pałacu Brera, przeznaczonym na wystawę krajowych wyrobów, Monarcha wspólnie z Xięciem Metternichem przypatrzył się z żywą radością postępowi przemysłu krajowego, szczególnie co do wyrobów bogatych materij

Губударства, въ особенностяхъ издѣлїями богатыхъ шелковыхъ матерій и столового белья, ни въ чемъ неуступающаго голландскому. Ихъ Императорскій Величества, милостиво разговаривали съ фабрикантами и заказали много вещей для своего двора. Сегодня, Монархъ со всею своею фамиліею, будетъ на балу, даваемомъ для двора обществомъ любителей Садоводства. (О. Г. Ц. П.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 26 го Сентября.

Герцогъ Немурскій 2 Октября съ своими Адъютантами и Генераломъ Аталеномъ выезжаетъ чрезъ Белгію въ Германію. Принцъ намѣренъ пробыть въ некоторое время въ Брюссель, Дрезденъ, Берлинъ и Мюнхенъ.

— Прежде много говорили о планѣ, увеличить число Министерскихъ отдѣленій. Теперь распотропился авторитѣтнѣйшій служъ, что предположено уменьшить Министерства, чтобы болѣе сосредоточить дѣла и произвести болѣе согласія въ кабинетѣ.

— Национальные гвардейцы отправившіе вчера службу въ Тюльери, будто все подписали прошение на счетъ права къ выборамъ.

— Герцогиня Броли, дочь Г-жи Стаэль, умерла въ замкѣ Броли. Изъ дѣтей славной сей писательницы, остается теперь еще только Г. Рокка, зять Сенскаго Префекта, Графа Рамбюто.

27-го Сентября.

Мониторъ сообщаетъ сегодня телеграфическую депешу изъ Страсбурга отъ 26 ч. вечеромъ. „Французскій Посланникъ въ Швейцарію къ Президенту Совѣта Графу Моле.“ „Люцернъ (безъ числа). Президентъ Сейма сей часъ сообщилъ мнѣ ноту, которую 20 Сентября Людвикъ Бонапарте препроводилъ правленію Таргаускаго Кантона, и въ которой онъ требуетъ отъ сего начальства, извѣстить Союзное правленіе, что онъ готовъ немедленно выехать, если ему даны будутъ паспорта, отъ посланниковъ Державъ, съ которыми онъ могъ бы прискаты безопасное убѣжище. Въ письмѣ этомъ говоритъ онъ о приобретенныхъ своихъ правахъ, но избѣгаетъ объявленія о двойномъ своемъ качествѣ, и уверяетъ, что его отсутствіе nebudeť всегдашнее. Директорія сегодня вечеромъ (25 ч.) препроводяетъ сіе письмо Кантонамъ и отвѣчала Таргаускому Правительству, что объявленія Принца слишкомъ лукавы, и не могутъ служить Директоріи основаніемъ къ официальному дѣйствію; она особенно должна знать мѣсто, куда хочетъ обратиться Людвикъ Бонапарте.“

— Министръ Внутреннихъ дѣлъ долго бесѣдовала вчера съ Инфантомъ Донъ Францискомъ де Паула. Вечеромъ Инфантъ получалъ чрезвычайнаго курьера изъ Мадрига, коего депеши казались были весьма важны, ибо Гр. Парсанъ немедленно отправленъ къ Графу Моле, для сообщенія ему. Въ многихъ политическихъ собраніяхъ распространился слухъ, что Инфантъ старается о помиреніи между Донъ Карлосомъ и Королевою. Нѣтъ кажется сомнѣнія, что онъ имѣетъ отношенія съ Карлистами.

— Сегодняшнія вечернія газеты сообщаютъ, что Лондонская конференція распущена.

28-го Сентября.

Королевскимъ распоряженіемъ вчерашняго числа определено, что 1 Мая 1839 въ Парижъ въ большомъ квадратѣ на Элизейскихъ поляхъ будетъ открыта выставка произведеній Французской промышленности.

— Маршалъ Лобо слѣдующимъ рѣшительнымъ и приличнымъ образомъ отвѣчалъ на адресъ Бирмингемской Униі къ Парижской національной гвардіи: „Господа! Я получалъ адресъ, которымъ вы удостоили меня. Не вникая въ самое дѣло, прямо объявляю вамъ, что я всегда почиталъ вооруженные союзы несообразными, для рѣшенія политическихъ вопросовъ. Въ противномъ случаѣ между нами немедленно появилась бы тиранія, которой я никогда и ни подъ какимъ видомъ нелюбилъ.“

— Вчера въ 6 часовъ вечера прибылъ Белгійскій курьеръ въ Министерство Иностранныхъ Дѣлъ и Гр. Моле спустя полчаса отправился въ Тюльери. Здѣшніе собиратели новостей, которые всегда почти совершенно знаютъ содержаніе дипломатическихъ депешъ утверждаютъ, что носится молва о пребываніи Принца Петра Бонапарте, старшаго сына Люціана, на Французскихъ границахъ и что онъ намѣренъ сдѣлать подобную отчаянную попытку, какъ его дядя. Безъ сомнѣнія, за Принцемъ Петромъ со времени прибытія его въ Белгію тщательно наблюдаютъ; но вообще извѣстно, что онъ никогда не одобрялъ поступка своего дяди и неоднократно письменно обращался къ нему, чтобы онъ далѣе безразсудными и странны-

jedwabnych i bielizny stołowej, w niezem nieustępującej hollenderskiej. Cesarstwo Ich Mość rozmawiali najtęskawiej z obecnymi fabrykantami i liczne przedmioty dla swego dworu zamówili. Dziś Monarcha, z całym gronem swej rodziny, zaszczyca swą obecnością bal dany, dla dworu przez towarzystwo lubowników ogrodów.

(G. R. K. P.)

FRANCOYA.

Paryż, dnia 26 Września.

Xiążę Nemours d. 2 Października, ze swoimi adiutantami i Jenerałem Athalin ma przedsięwziąć podróż przez Belgiją do Niemiec. Xiążę zamierza czas niejaki zabawić w Bruxelli, Dreznie, Berlinie i Monachium.

— Przed niejakim czasem wiele mówiono o planie powiększenia liczby wydziałów ministerjalnych. Dopiero rozbiegła się pewniejsza pogłoska, że zamierzono zmniejszenie ministerjow, ażeby więcej skoncentrować interesa i więcej zaprowadzić jedności w gabinecie.

— Gwardziści narodowi, którzy wczora wieczorem odbywali służbę w Tuilleryach, mieli ogólnie podpisać petycję, względem prawa do wyborów.

— Xiężna Broglie, córka Pani Stréel umarła w dobach Broglie. Z dzieci sławnej tej autorki pozostaje tylko P. Rocca, zięć Prefekta Sekwany, Hrabiego Rambuteau.

Dnia 27.

Monitor udziela dzisiaj depeszę telegraficzną ze Strażburga pod d. 26 wieczorem: „Posel Francuzki w Szwaycarji do Prezydenta Rady Hrabiego Molé.“ „Lucerna (bez daty). Prezydent Sejmu właśnie udzielił mi notę, którą Ludwik Bonaparte 20 Września przesał Rządowi Turgowii i w której uprasza tę władzę o zawiadomienie Dyrekcyi Związkowej, że jest gotow natychmiast wyjechać, jeśliby mu od Postów Mocarstw wydane były pasporta, za któremi mógłby się udać na miejsce, mogąc być bydź dlań bezpiecznym schronieniem. W liście tym mówi o nabytych swych prawach, unika jednak wyrażenia o swym podwójnym charakterze i oświadcza zapewnienie, że nieobecność jego niebędzie trwać wiecznie. Dyrektoryum dzisiaj wieczorem (d. 25) przesyła list jego Kantonom i dało odpowiadź Rządowi Turgowii, że oświadczenie Xięcia zbyt jest podstępne, ażeby mogło służyć zasadą do kroku urzędowego ze strony Dyrekcyi; powinno ono przedewszystkiem wiedzieć o miejscu, dokądby się chciał udać Ludwik Bonaparte.“

— Minister Spraw Wewnętrznych długo bawił wczora u Infanta Don Franciszka de Paula. Wieczorem Infant otrzymał nadzwyczajnego gońca z Madrytu, którego depesze zdawały się bydź bardzo ważne, gdyż Hrabia Parsent natychmiast wysłany był do Hr. Molé, dla udzielenia mu takowych. W wielu salonach politycznych rozbiegła się pogłoska, że Infant pracuje nad układem pomiędzy Don Karlosem a Królową. Zdaje się żadnej nieulegac wątpliwości, że ma porozumienie z Karolistami.

— Tutejsze gazety wieczorne mają wiedzieć, że Konferencya Londyńska rozwiązana została.

Dnia 28.

Przez rozkaz Królewski z dnia wczorajszego postanowiono, że 1 Maja 1839, w Paryżu w wielkim otworkacie pol Elizejskich, ma bydź otworzona wystawa plodów przemysłu Francuzkiego.

— Marszałek Lobau na adres Unii Birminghamskiej do Paryżkiej Gwardyi narodowej, odpowiedział zwięzle i przytomnie w następujący sposób: „Mości Panowie! Otrzymałem adres, którym mnie zaszczyliście W Panowie. Nie wchodząc w rzecz samą, bez wahania się oświadczam W Panóm, że korporacye zbrojne zawsze uważałem za niestosowne do naradzania się nad zapytaniami politycznymi. Jeśliby było inaczej, tedybyśmy wkrótce wpadli w tyraniją, której nigdy i pod żadną niecierpięciem postacią.“

— Wczora o godz. 6 wieczorem do Hotelu Ministerjum Spraw Zewnętrznych przybył goniec Belgijski i w pół godziny Hrabia Molé udał się do Tuilleryów. Tutejsi nowiniarze, którzy zawsze dokładnie wiedzą treść depeszy dyplomatycznych, zapewniają, że jest mowa o przybyciu Xięcia Piotra Bonaparte, starszego syna Lucyana na granice Francuzkie, i że ten ma w zamiarze podobny zuchwały zamach, jak stryj jego. Bez wątpienia, Xiążę Piotr, od przybycia swego do Belgii troskliwie jest strzeżony; lecz powszechnie wiadomo, że zawsze ganił postępowanie swego stryja i niejednokrotnie listownie go wzywał, ażeby dalej przez nierozsądne i dziwaczne przedsięwzięcia, nienarażał całej swojej faszii.

ми своими предпріятіями, не подвергалъ опасности всей своей фамиліи.

— Жур. *Presse* сообщаетъ слѣдующее: „Отправленный изъ Мадрита 20 ч. курьеръ доставилъ извѣстіе, что 19 ч. подписанъ контрактъ въ отношеніи Алмаденскихъ рудниковъ. Посему братья Ротшильды пять лѣтъ сряду будутъ владѣть сими рудниками. Они платятъ Испанскому Правительству 60 піастровъ за центнеръ ртути, которая теперь въ Лондонѣ по 94 піастра. Они уже впередъ уплатили 10 милл. реаловъ (2,500,000 фр.). Изъ сей суммы войско получило теперь 800,000 фр. Кроме того Г. Б. и Комп. доставятъ изъ Бордо 1 милл. фр. въ Пампелону а торговый домъ Р. и С. 500,000 фр. въ Бильбао.

29-го Сентября.

Constitutionnel полагаетъ, что Правительство получило уже извѣстіе объ отъездѣ Принца Людвига Наполеона изъ Арненберга и что онъ съ Австрійскимъ паспортомъ обратится въ Италію.

— По случаю дня рожденія Герцога Бордоскаго, происходятъ сегодня въ Ст. Жерменскомъ предмѣстьи многія собранія и празднества. Герцогъ начинаетъ сегодня 18 годъ.

— Говорятъ объ отозваніи Герцога Монтебелло изъ Швейцаріи, съ назначеніемъ Посланникомъ въ Неаполь.

— *Париж.* *Мониторъ* несообщая мѣста ни числа публикуетъ слѣдующую телегр. депешу: „25 Карлист. баталіоновъ собрались въ Бискаю и въ Менской долині. Многочисленные транспорты отправляются въ Бальмазеду, гдѣ 23 ч. находились Д. Карлосъ и Марото. Карлисты кажется хотятъ завладѣть Португалеттою, которая снабжена недавно провіантомъ и артиллеріею. Гарнизонъ получилъ изъ Санъ Себастьяна 500 чел. въ подкрѣпленіе. Эспартеро 18 ч. былъ въ Гаро. Его войско кромѣ 8 батал. отправленныхъ въ Кастилію, было разставлено отрядами отъ Санта Маріа-де Куба до Она. (A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 20-го Сентября.

Говорятъ, что по представленію Эспартеры Генераль Риверо получилъ военное Министество.

Съ Испанскихъ границъ.

По письмамъ изъ Вера отъ 21 Сентября, 19 ч. между войскою Генерала Але и Карлистами подъ командою Франциска Гарсіа, произошло близъ Пуэнта ла Рейла кровопролитное сраженіе. Але потерялъ 400 чел. взятыми въ плѣнъ и одно орудіе и принужденъ отступить въ городъ Пуэнта ла Рейна. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 27-го Сентября.

Журн. *Handelsblad* исправляетъ прежнее свое донесеніе о удержаніи 24 статей Лондонскою конференціею, съ изытіемъ только недомочной части долга. Лондонскій его корреспондентъ напротивъ уведомляетъ его, что о совершенномъ выполненіи 24 статей совсѣмъ недумаютъ, и что уполномоченные пяти дворовъ, составили теперь новый трактатъ между Голландіею и Бельгіею по коему не только вся недомочка, но также изъ признанныхъ для Голландіи въ годъ 8,400,000 гульденовъ, должно быть уступлено отъ двухъ до трехъ милл. гульденовъ: равномѣрно увѣряютъ, что надежда на счетъ скорого окончательнаго устройства дѣлъ не сбудется. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 12-го Сентября.

8 ч. с. м. Императорско-Россійскій Посолъ Г. Бутеневъ, въ первый разъ послѣ приезда посѣщалъ Министровъ Порты. Г. Посланникъ сопровождаемъ былъ донынѣшнимъ исправлявшимъ дѣла Барономъ Рикманомъ, который при семъ случаѣ прощался съ Оттоманскими Министрами. Г. Рикманъ сегодня на Австрійскомъ пароходѣ *Фердинандъ I* отправился въ Гадацъ а оттуда въ Букарестъ для вступленія опять въ должность Генеральнаго Консула.

— По донесеніямъ изъ Дардавелловъ Англійскій Вице-Адмиралъ Стопфордъ 5 ч. с. м. съ эскадрою состоящею изъ одного трехпалубнаго, двухъ линійныхъ кораблей, одного пароваго фрегата, одной корветы и одною брига прибылъ къ Тенедосу и сталъ на якорь. Въ то же время три другіе Англійскіе линійные корабли прибыли въ Вурлу, изъ коихъ два присоединяются потомъ къ эскадрѣ Адмирала Стопфорда. Турецкій флотъ подъ начальствомъ Капитана-Паши отплылъ изъ Вурлы въ Чесму. (A.P.S.Z.)

— *Dien. Presse* zawiera, co następuje: „Wystany d. 20 goniec z Madrytu przywiózł wiadomość, że d. 19 podpisany został kontrakt, względem kopalni w Almaden. Zatem bracia Rotschildowie, przez 5 lat kolejno będą w posiadaniu tych kopalni. Płacą oni Rządowi Hiszpańskiemu 60 piastrow za centnar żywego srebra, które teraz płacą w Londynie po 94 piastry. Zaliczono już z góry pierwszą opłatę 10 mill. realów (2,500,000 fr.) Z tej summy wojsko otrzymało teraz 800,000 fr. Oprócz tego P. B. i Comp. dostarczą z Bordeaux 1 mill. fr. do Pampelony, a dom handlowy R. i S. 500,000 fr. do Bilbao.

29 Września.

Constitutionnel ma wiedzieć, że Rząd już otrzymał wiadomość o wyjeździe Ludwika Napoleona i że ten, opatrzoney w pasporta Austryackie, uda się do Iliryi.

— Dzień urodzin Xięcia Bordeaux dał dzisiaj powód do licznych zgromadzeń i uroczystości na przedmieściu Saint Germain. Xiąże zaczyna dzisiaj 18 ty rok wieku.

— Mówią o odwołaniu Xięcia Montebello ze Szwajcaryi i przeznaczają go na Posta do Neapolu.

— *Monitor Paryzki*, nieudzielając miejsca, ani daty, ogłasza następującą depeszę telegraficzną: „25 batalionów Karolistowskich zgromadziło się w Biskai na dolinie Mena. Liczne transporta odchodzą ciągle do Balmaceda, gdzie d. 25 znajdowali się jeszcze Don Karlos i Maroto. Karolisci chcą zda się opanować Portugaletę, która niedawno opatrzoną została żywnością i artylleryą. Garnizon otrzymał w posiłku 500 ludzi z San Sebastian. Espartero d. 18 był w Haro. Wojsko jego oprócz 8 batalionów, które wysłane zostały do Kastylji, rozstawione było w zachownice od Santa Maria-de-Cuba do Ona.” (A.P.S.Z.)

HISZPANIA.

Madryt, 20-го Września.

Mówią teraz, że Jenerał Rivero na przełożenie Espartero otrzyma wydział Ministerstwa Wojny.

Od granic Hiszpańskich.

Podług listów z Vera pod 21 Września d. 19 pod Puente la Reyna zasła mordercza bitwa pomiędzy wojskami Jenerała Alaix i Karolistami pod dowództwem Franciszka Garcia. Alaix stracił 400 wziętych w niewolę i jedno działo i przymuszonym był cofnąć się do miasta Puente la Reyna. (A.P.S.Z.)

NIJDERLANDY.

Amsterdam, 27-го Września.

Dien. Handelsblad prostuje dawniejsze doniesienia swoje o utrzymaniu 24 artykułów przez Konferencyą Londyńską z jedynym wyjątkiem zaległej części długu. Londyński jego korrespondent donosi mu raczej teraz, że całkiem nie myślą o zupełnem wykonaniu 24 artykułów, i że pełnomocnicy pięciu Dworów ułożyli teraz nowy traktat między Hollandyą a Bельгіą, podług którego nie tylko cała zaległość, ale nawet z przyznanych rocznie dla Hollandyi 8,400,000 florenów, ma być odstąpiono od dwóch do trzech mill. flor. Również znowu zapewniają, że nadzieja, względem prętkiego ostatecznego uregulowania sprawy, nie wezwie skutku. (A.P.S.Z.)

ТУРСТА.

Stambuł, 12-го Września.

Do 8 ter. m. CESARSKO-Rossyjski Poseł P. Bateniew, oddawał pierwszą wizytę Ministróm Porcy. Poseł towarzyszony był przez dotychczasowego pełnomocnika Barona Rückmana, który przy tej okoliczności pożegnał się z Otтоманскими Ministrami. P. Rückman na Austryackim parochodzie *Ferdynand I* odplynął dzisiaj do Galaczu, a stamtąd uda się do Bukarestu, dla objęcia tam znowu Konsulatu Jeneralnego.

— Podług doniesień z Dardanellów, Angielski Vice-Admirał Stopford dn. 5 ter. m. z eskaдрą złożoną z jednego okrętu trypokładowego, dwóch okrętów liniowych, jednej fregaty parowej, jednej korwety i jednego brygu, przybył pod Tenedos i stanął na kotwicy. Jednocześnie trzy inne okręty Angielskie przybyły do Vurli, z których dwa miały się potem połączyć z eskaдрą Admirala Stopford. Flotta Turcka pod rozkazami Kapudana-Baszy odplynęła z Vurli do Czesmy. (A.P.S.Z.)